

Sykehuset Innlandet HF
Styremøte 25.02.21

SAK NR 015 – 2021

**STATUS PÅ TILSYN OG INTERNE REVISJONER 2020 OG PLAN FOR INTERNE
REVISJONER 2021**

Forslag til

VEDTAK:

Styret tar status om tilsyn og interne revisjoner 2020 til etterretning og gir sin tilslutning til planen for interne revisjoner 2021.

Brumunddal, 18. februar 2021

Alice Beathe Andersgaard
administrerende direktør

SAKSFREMSTILLING

SAK NR. 015 – 2021

Bakgrunn

Tilsyn og interne revisjoner er viktig for å påse at tjenestetilbudet innenfor enkeltområder er faglig tilfredsstillende og i tråd med lovkrav.

Statlig tilsyn er ett av flere virkemidler for å følge opp intensjonene i lovverket. Tilsyn skal medvirke til at befolkningens behov for tjenester blir ivaretatt, tjenestene blir drevet faglig forsvarlig, at svikt i tjenesteytingen forebygges og at ressursene i tjenestene blir brukt effektivt.

Sykehuset Innlandet sin internrevisjon er basert på «Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgsektoren», Forskrift om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) og kriterier for god virksomhetsstyring. Sentralt i arbeidet med interne revisjoner er kvalitetsforbedring og å forebygge uønskede hendelser.

Saksframstilling

Denne styresaken oppsummerer status for åpne avvik etter tilsyn og interne revisjoner i 2020 og gir en oversikt over planer for interne revisjoner i 2021, med hovedvekt på foretaksrevisjoner. Styret i Sykehuset Innlandet orienteres i tillegg om status for tilsyn og interne revisjoner gjennom tertialrapporteringen.

Tilsyn

På grunn av Covid-19 pandemien har antall tilsyn vært redusert i 2020. Per 31. desember 2020 var det ni åpne avvik etter tilsyn, jfr. vedlegg 1.

Statens Helsetilsyn – fører tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene i kommunene og spesialisthelsetjenesten.

Statens Helsetilsyn gjennomførte i 2020 tilsyn med alle virksomheter som utøver medisinsk og helsefaglig forskning på mennesker, jf. helseforskningsloven § 46. Som et ledd i tilsynet ble det gjennomført egenvurderinger der helseforetaket gikk igjennom de siste 30 forskningsprosjektene.

Egenvurderingen viste at helseforetaket har tilfredsstillende rutiner på dette området og det ble ikke funnet lovbrudd.

Statens legemiddelverk fører tilsyn med produksjon, utprøving og omsetning av legemidler.

Legemiddelverket gjennomførte i 2019 tilsyn med blodbankenes tilvirking av blod og blodkomponenter. Det ble gitt tre avvik/anbefalinger som er fulgt opp med tiltak. I brev datert 29. juni 2020 skriver Statens Legemiddelverk at innsendt dokumentasjon er gjennomgått og at oppfølgingen av tilsynet ansees som tilfredsstillende og tilsynet avsluttes.

Fylkesmannen i Innlandet (Statsforvalteren fra 1.1.2021) ivaretar tilsyn med helsetjenester i kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten.

Tilsyn «utlokaliserte pasienter»

Fylkesmannen i Innlandet gjennomførte i samarbeid med Fylkesmannen i Oslo og Viken tilsyn med Sykehuset Innlandet, SI Hamar i tidsrommet 14. til 17. oktober 2019.

Tilsynet undersøkte om Sykehuset Innlandet sørger for at helsetjenesten til «utlokaliserte pasienter» som flyttes på grunn av plassmangel, blir utført i samsvar med aktuelle lovkrav slik at pasientene får trygg og god pasientbehandling. Tilsynet ble gjennomført som en del av et landsomfattende tilsyn initiert av Statens helsetilsyn.

Det ble i forbindelse med tilsynet påpekt et lovbrudd:

«Sykehuset Innlandet HF sørger ikke for at utlokaliserte pasienter ved Hamar sykehus får forsvarlige tjenester.»

Handlingsplan, nye prosedyrer, og risikovurdering av området «utlokaliserte pasienter» er oversendt tilsynsmyndigheten. I brev datert 25. januar 2021 ber Statsforvalteren om ny kartlegging av «utlokaliserte pasienter» på SI Hamar samt beskrivelse av implementering og effekt av tiltak.

Tilsyn med spesialisthelsetjenesten: pasienter med psykisk lidelse og mulig samtidig ruslidelse

I et landsomfattende tilsyn hadde Fylkesmannen i Innlandet i 2019 tilsyn med pasienter med psykisk lidelse og mulig samtidig ruslidelse. Fylkesmannen undersøkte om vurdering av pasienter med psykisk lidelse og samtidig ruslidelse, blir utført i samsvar med aktuelle lovkrav slik at pasienter får forsvarlige og trygge tjenester ved DPS Lillehammer allmennpsykiatrisk team.

Det ble i forbindelse med tilsynet påpekt lovbrudd:

«Sykehuset Innlandet HF ved DPS Lillehammer allmennpoliklinikken, allmennpsykiatrisk team sørger ikke for at alle pasienter blir kartlagt for mulig ruslidelse.»

Tiltak er gjennomført i tråd med handlingsplanen utarbeidet for å lukke tilsynet.

I brev datert 26. oktober 2020 skriver Fylkesmannen i Innlandet at de med bakgrunn i den siste tilbakemeldingen og øvrig oppfølging av tilsynet har lukket tilsynet.

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet fører tilsyn etter strålevern-, forurensnings-, og atomenergiloven med tilhørende forskrifter. I tillegg kan Strålevernet føre tilsyn etter internkontrollforskriften.

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) gjennomførte tilsyn ved SI Gjøvik, stråleterapienheten 10.-11. mars 2020. Tilsynet var temarettet mot håndtering av uønskede hendelser. Ved tilsynet ble det ikke avdekket noen avvik, men det ble gitt to anmerkninger. I brev datert 29. april 2020 fra Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet fikk helseforetaket beskjed om at tilsynet avsluttes.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) skal ha oversikt over risiko og sårbarhet i samfunnet og være pådriver i arbeidet med å forebygge ulykker, kriser og andre uønskede hendelser.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap gjennomførte en revisjon av helseforetakets systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid 4.-6. november og 14. november 2019. Det ble ved tilsynet gitt tre avvik. I brev datert 12. desember 2019 godkjenner DSB helseforetakets plan for lukking av avvikene, men sier samtidig at ett av avvikene ikke kan lukkes ennå. Avviket består i at en stor andel av Sykehuset Innlandets såkalte grupperom mangler uavbrutt strømforsyning.

Sykehuset Innlandet har fått utsatt svarfrist til etter pandemien med å levere tilstrekkelig detaljert fremdriftsplan slik at avviket kan lukkes. Den overordnede langtidsplanen er at strømforsyning til gruppe 2-rom skal være oppgradert innen 2026.

Mattilsynet skal sikre forbrukerne trygg mat og trygt drikkevann.

Mattilsynet gjennomført uanmeldt tilsyn med fokus på hygiene og renhold på avdeling for matforsyning, Granheim 26. februar 2020.

Mattilsynet hadde et godt hovedinntrykk av driften. Kjøkkenet var rent og ryddig, og det var god oversikt i kjølerom og ellers på lageret. Temperaturlister var utfylt i henhold til rutinene deres.

Det ble gitt ett avvik om etterlevelse av internkontrollen, da det var mangler ved registrering av avvik og utført renhold. I brev datert 18.3.2020 sier Mattilsynet seg fornøyd med oppfølgingen etter tilsynet og lukker avviket.

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at virksomhetene følger arbeidsmiljølovens krav for å forebygge arbeidsrelatert sykdom og skade.

I 2020 har Arbeidstilsynet foretatt ett tilsyn for å bidra til at virksomheten arbeider systematisk med helse, miljø og sikkerhet for å forebygge vold og trusler.

Det ble gjennomført tilsyn ved DPS Gjøvik, poliklinikk Hadeland hvor det ble gitt et avvik, DPS Lillehammer, poliklinikk Lillehammer fikk tre avvik, BUP akuttenheten for ungdom fikk ingen avvik, og BUP døgnavdeling Kringsjåtunet fikk ett avvik. Avvikene ble lukket av Arbeidstilsynet i brev datert 14. september, 15. september og 28. september 2020.

Arbeidstilsynet gjennomførte i 2020 oppfølgingsmøter med alle helseforetak for å dele erfaringer og informasjon om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet knyttet til forbedringsarbeidet i ambulansetjenesten som ble avdekket ved tilsyn i ambulansetjenesten i 2018-2019. Arbeidstilsynet hadde møte med Sykehuset Innlandet 12. mars 2020. Agenda i møtet var de utfordringene som ble avdekket gjennom tilsynet, og om det var forsvarlige arbeidstidsordninger, krav til arbeidslokaler og arbeidstøy.

Det er fortsatt tre åpne avvik etter tilsynet i 2016 der det ble gjennomført et tilsyn om inneklima og arbeidsforhold for Kreftenheten ved SI Lillehammer. Disse tre avvikene er ikke lukket da planene om ombygging av lokalene ennå ikke er gjennomført.

Brannvesenet fører tilsyn med særskilte brannobjekter og dette er hjemlet i Brann- og eksplosjonsvernloven § 13 andre ledd.

Lillehammer Region brannvesen gjennomførte branntilsyn den 3. november 2020 ved SI Lillehammer. Tilsynet ble foretatt i medhold av lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven).

Det ble gitt fire avvik etter tilsynet. I brev datert 13. januar 2021 fra Lillehammer Region brannvesen skriver Brannvesenet at tilbakemeldingen er tilfredsstillende. Prioritering og tidsplan for retting av påpekte avvik og anmerkninger ligger innenfor en akseptabel tidsramme, og det forutsettes i den forbindelse at avvikene lukkes i samsvar med fremdriftsplanen.

Riksrevisjonen har som sin overordnede oppgave å føre kontroll med at statens midler brukes og forvaltes på en økonomisk forsvarlig måte og i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger.

Riksrevisjonen har gjennomført tre revisjoner i 2020.

1. Forvaltningsrevisjon om kliniske behandlingsstudier i helseforetakene.

Formålet med revisjonen er å undersøke hvordan de regionale helseforetakene og helseforetakene ivaretar sitt ansvar for å legge til rette for kliniske behandlingsstudier.

2. Forvaltningsrevisjon om investeringer i bygg og medisinsk-teknisk utstyr.

Formålet med undersøkelsen er å undersøke om spesialisthelsetjenesten gjennom investeringer i medisinsk-teknisk utstyr (MTU) og bygg legger til rette for effektiv drift og god pasientbehandling.

3. Undersøkelse om helse-, utdannings- og velferdstjenester til innsatte i norske fengsler.

Formålet med undersøkelsen er å vurdere om innsatte og løslatte fra fengsler mottar helse-, utdannings-, og velferdstjenester som er tilpasset behovene og som fremmer tilbakeføring til samfunnet.

Tilbakemelding på disse revisjonene kommer som regel året etter at de er gjennomført, i en egen melding til Stortinget.

Konsernrevisjonen i Helse Sør-Øst er en uavhengig og objektiv bekreftelses- og rådgivningsfunksjon med ansvar for internrevisjon i det regionale helseforetaket og helseforetakene som det regionale helseforetaket eier. Konsernrevisjonen skal gjennom en systematisk og strukturert metode og avgivelse av bekreftelse bidra til forbedringer i foretaksgruppens prosesser for virksomhetsstyring, risikostyring og intern styring og kontroll. Sykehuset Innlandet har gode erfaringer med revisjoner fra Konsernrevisjonen og funnene fra revisjonene benyttes til læring og forbedring.

Konsernrevisjonen har gjennomført to revisjoner:

- «Ventetid psykisk helsevern – barn og unge».
- «Varsling – system for å håndtere varsler om kritikkverdige forhold»

Styret ble presentert for anbefalingene i revisjonsrapportene i egne styresaker 26. januar 2021 og 25. februar 2021.

Interne revisjoner

Sentralt i arbeidet med interne revisjoner er kvalitetsforbedring. Metodikken vektlegger å gi revidert enhet konstruktive tilbakemeldinger, slik at dette blir sett på som et naturlig utviklingsarbeid for å styrke kvalitetsarbeidet og forebygge uønskede hendelser.

Sykehuset Innlandet gjennomfører interne revisjoner på foretaksnivå og divisjonsnivå. Ansvar for gjennomføring av de interne revisjonene på divisjonsnivå ligger på den enkelte divisjonsdirektør.

Administrerende direktør har delegert ansvaret for å gjennomføre interne revisjoner på foretaksnivå til direktør medisin og helsefag. Rapporter fra foretaksrevisjoner behandles i sykehusets sentrale kvalitetsutvalg, og styret orienteres i tertialrapportene om status for funnene.

Valg av revisjonstema baseres på gjennomgang av ulike risikoområder og risikovurderinger gjort i tilknytning til Ledelsens gjennomgåelse, samt status etter oppfølging av tidligere interne revisjoner og eksterne tilsyn.

Divisjonsdirektørene er sammen med avdelingssjefene ansvarlig for å følge opp resultatet fra interne revisjoner, og sørge for oppfølging og lukking av funn, slik at interne revisjoner fungerer som aktive tiltak i helseforetakets kontinuerlige forbedringsarbeid.

Gjennomførte foretaksrevisjoner 2020:

I 2020 ble det gjennomført interne revisjoner på foretaksnivå innenfor følgende områder; samstemming av legemiddellister ved inn- og utskriving, HMS-revisjon, inkludert miljørevisjon og mislighetsrevisjon i regi av PWC. Den planlagte revisjonen av medisinsk koding er utsatt til 2021.

Revisjonene har blitt fulgt opp av reviderte enheter og resultatet fra revisjonene benyttes som en del av forbedringsarbeidet i divisjonene.

Per 31. desember 2020 var det 17 åpne avvik etter interne revisjoner, jfr. vedlegg 2.

Samstemming av legemiddellister ved inn- og utskrivning av pasienter i sykehus.

Revisjonen ble gjennomført av Sykehusapotekene og ble gjennomført ved medisinsk avdeling SI Gjøvik, Ortopedisk avdeling SI Elverum, nevrologisk avdeling SI Lillehammer, Kirurgisk avdeling SI Tynset og medisinsk avdeling SI Hamar i november 2020. Revisjonsrapportene er foreløpig ikke mottatt.

HMS-revisjon, inklusive miljø og bærekraft.

Sykehuset Innlandets hovedmiljømål innenfor miljø og bærekraft er å «Redusere forbruk av ressurser – forbruksmateriell» med delmålet «Redusere legemiddel og medisinske forbruksvarer». Kassasjon av legemidler er et vesentlig miljøaspekt. HMS-revisjonen så på legemiddelhåndtering på enheter i sykehusene og synliggjorde hvor mye legemidler som tas tilbake til apoteket og kasseres på grunn av feil legemiddelhåndtering. Revisjonen ble gjennomført ved elleve tilfeldige enheter på SI Hamar, SI Elverum, SI Gjøvik, SI Lillehammer, SI Tynset og på SI Reinsvoll og SI Sanderud. Revisjonen ble gjennomført sent på høsten 2020. Resultatene er ikke ferdigstilt. Revisjonen vil bli fulgt opp med ny stikkprøvekontroll ved de samme enhetene høsten 2021.

Mislighetsrevisjon – relasjonsanalyse i Sykehuset Innlandet.

Som et forebyggende tiltak for å bidra til å sikre god forvaltningsskikk, habilitet og etisk adferd i foretaksstyringen i Helse Sør-Øst skal helseforetakene gjennomføre en kartlegging av potensielle relasjoner mellom leverandører og ansatte. PWC er Helse Sør-Øst RHF sin revisor og har i løpet av vinteren/våren 2020 gjennomført analysen og rapportert resultatene til ledelsen. PWC gjennomførte en tilsvarende analyse for Sykehuset Innlandet i 2014.

Analysen omfatter alle ansatte/ledere som har fullmakt til innkjøp og anvisning. Som en del av analysen er det gjort en kartlegging av om ansatte sine kontonummer for lønnsutbetaling samsvarer med noen av leverandørene sitt registrerte kontonummer for deres betaling av varer og tjenester. Analysen bygger på opplysninger fra foretakets regnskap og persondata for utvalget av ansatte (navn, bostedsadresse og eventuelt kontonummer for lønnsutbetaling).

Sykehuset Innlandets personvernombud har godkjent analysen under forutsetning av at alle data hos PWC slettes innen utgangen av 2020, og at de berørte ansatte ble varslet særskilt. Dette er gjennomført. Arbeidstakerorganisasjonene ble også informert.

Analysen har avdekket noen få relasjoner som krevde nærmere undersøkelse og eventuelt oppfølging. Gjennomgang av disse funnene er nå utført, og nødvendige tiltak er iverksatt. Det anses ikke nødvendig å følge opp dette ytterligere.

Plan for interne revisjoner på foretaksnivå i 2021

For 2021 planlegges følgende interne revisjoner på foretaksnivå:

Revisjon:	Tema:
Medisinsk koding Vår 2021	Revisjon på koding av sår ved kirurgisk avdeling SI Gjøvik (overført fra 2020).
Smittevern Vår 2021	Revisjonen knyttes opp mot to områder: • Grad av gjennomføring av aktuelle e-læringskurs for smittevern som ble obligatoriske i forbindelse med Covid-19 pandemien. • Etterlevelse av korrekt arbeidsuniform
HMS-revisjon, inklusive miljørevisjon – ytre miljø Høst 2021	Revisjonen omhandler oppfølging av medarbeiderundersøkelsen ForBedring og bruk av handlingsplaner.
Felles legemiddelrevisjon Høst 2021	Revisjonen foretas av Sykehusapoteket HF. Felles legemiddelrevisjon 2021 har fokus på opplæring av helsepersonell i legemiddel-håndtering, dokumentasjon, ledelsesansvar og bruk av legemiddelavvik som grunnlag for læring.

De interne revisjonene på foretaksnivå som skal gjennomføres i 2021 omtales kort under:

Medisinsk koding

Medisinsk koding av diagnoser og prosedyrer danner grunnlaget for aktivitetstall, helsestatistikk og finansiering. Svak kvalitet på den medisinske kodingen gir feil i helsestatistikken og negative konsekvenser for styringen og finansieringen av spesialisthelsetjenesten.

Det har de siste årene vært stor oppmerksomhet på tiltak for å bedre kodekvaliteten i Sykehuset Innlandet.

For 2020 var det planlagt en revisjon av koding av sår på kirurgisk poliklinikk ved SI Gjøvik. Grunnet Covid-19 ble revisjonen utsatt til våren 2021.

Smittevern

Under Covid-19 pandemien har det vært stort fokus på smittevernprosedyrer og hvordan ansatte har fått nødvendig opplæring i smittevern slik at de kan utøve sine oppgaver med trygghet for seg selv, kollegaer og pasienten. Denne kunnskapen er viktig å sikre som vedvarende kompetanse. Det er derfor ønskelig å gjennomføre en intern revisjon som ser på:

- Grad av gjennomføring av aktuelle e-læringskurs for smittevern som ble obligatoriske i forbindelse med Covid-19 pandemien
 - Håndhygiene
 - Basale smittevernrutiner
 - Isolering – reduksjon av smittespredning
- Etterlevelse av korrekt arbeidsuniform
 - Prosedyre Arbeidsuniform

Revisjonen planlegges gjennomført våren 2021.

HMS-revisjon 2021, inklusive miljø og bærekraft

Det er besluttet at det fra 2017 gjennomføres interne revisjoner som omfatter hele HMS-systemet og at miljø og bærekraft inngår i dette.

Undersøkelsen ForBedring er et sentralt verktøy for å se kvalitetsforbedring, pasientsikkerhet og arbeidsmiljø/HMS i sammenheng, og at det jobbes systematisk med dette.

Målet med revisjonen er å se om enheter har laget en handlingsplan med konkrete forbedrings- og bevaringstiltak og om disse tiltakene blir iverksatt og evaluert, samt øke bruken av handlingsplanverktøyet i kvalitetsportalen da andelen som bruker handlingsplanen ønskes forbedret.

Revisjonen er planlagt gjennomført i alle divisjoner og det plukkes ut to-tre enheter ved hver divisjon. Revisjonsteamet sjekker om det er laget handlingsplaner i disse enhetene. Aktuelle enheter vil ikke bli varslet om revisjonen på forhånd da det er ønske om å få et realistisk bilde av hvordan handlingsplanene blir utformet og fulgt opp.

Revisjonen planlegges gjennomført høsten 2021.

I tillegg følges HMS-revisjonen 2020 om kassasjon av legemidler opp i 2021. Denne revisjonen reviderte legemiddelhåndtering på enheter i sykehusene og synliggjorde hvor mye legemidler som tas tilbake til apoteket og kasseres på grunn av feil legemiddelhåndtering.

Revisjonsteamet vil gjennomføre uanmeldte stikkprøvekontroller på de samme enheter som ble valgt ut i 2020 for å måle forbedring.

Legemiddelrevisjon fra Sykehusapotekene

Helseforetakene i Helse Sør-Øst får årlig tilbud om legemiddelrevisjoner fra Sykehusapotekene med et felles tema. Tilbud om fellesrevisjoner har en nytteverdi ved at foretakene får en sammenstilling og synliggjøring av resultatene fra hvert helseforetak i regionen. Oppsummeringene gir en oversikt over status for det enkelte helseforetak og synliggjør felles forbedringsområder. Det gir også mulighet til informasjonsutveksling mellom helseforetak innenfor de temaene som blir revidert.

Felles legemiddelrevisjon for 2021 har fokus på opplæring av helsepersonell i legemiddelhåndtering, dokumentasjon, ledelsesansvar og bruk av legemiddelavvik som grunnlag for læring.

Temaet for fellesrevisjonen anbefales gjennomført fordi:

- Sykehuset Innlandet innførte ny legemiddelliste med tilhørende dokumenter i 2019, blant annet som forberedelse for innføring av Elektronisk kurve medikasjon.
- Sykehuset Innlandet valgte legemiddelhåndtering som ett av to områder med høy risiko/fare for uønskede hendelser ut fra Oppdrag og Bestilling 2019.
- Elektronisk kurve medikasjon (MetaVision) innføres ved alle enheter i løpet av 2021.
- Kartlegging i forbindelse med Oppdrag og Bestilling 2019 og samarbeidsavtalen med Sykehusapotekene viser stor variasjon omkring opplæring innad i helseforetaket.

Målet med revisjonen er å gi Sykehuset Innlandet god innsikt i hvordan dette er fulgt opp i praktisk hverdag, samt å gi føringer for standardisering på foretaksnivå.

Revisjonen planlegges gjennomført høsten 2021.

Administrerende direktørs vurdering

Aktiviteter og tiltak som bidrar til å sikre tilfredsstillende virksomhetsstyring, internkontroll og risikostyring i Sykehuset Innlandet er viktig.

Tilsyn og interne revisjoner er virkemidler for å sikre god intern styring, at internkontrollen virker som forutsatt, at målene nås og at rapporteringen er pålitelig. Interne revisjoner er et verktøy i det kontinuerlige forbedringsarbeidet. Det er nødvendig for å oppnå læring og forbedring og bidra til at lederne kan få rimelig sikkerhet for at virksomheten de leder er hensiktsmessig, sikker og effektiv og i tråd med føringer i lover og forskrifter og Sykehuset Innlandets interne prosedyrer.

Revisjonsplanen oppdateres hvis det skulle oppstå endringer i risikobildet som krever undersøkelse og kontroll på kort varsel.

Status for åpne avvik etter tilsyn og interne revisjoner per 31. desember 2020 følger som vedlegg.

Vedlegg:

Vedlegg 1: Status for tilsyn pr. 31.12.20.

Vedlegg 2: Status for interne revisjoner pr. 31.12.20